

Dr. Noha és egy író

Eörsi István

tárcanovellái hetente
jelennek meg
mellékletünkben

Dr. Noha el akarta érni a 2-es villamost, futásnak eredt, és elbotlott a cipőfűzőjében. Pontosan egy decemberi tócsába bele. Valaki a hóna alá nyúlt, és feltámogatta. Dr. Noha meglepődve ismert fel segítőtjében egy népszerű, kiváló író. „Nahát – mondta –, ezt a megtiszteltetést! Engedje meg, hogy bemutatkozzam: Dr. Noha vagyok! Örvendek szívből!”

– Minek örül? – kérdezte az író, miközben zsebkendőjébe törülte kezét. – Jobban járt volna, ha nem hasal el!

– Milyen szempontból? – kérdezte Dr. Noha, és sáros tenyerét a megálló menetrendjébe törölte. – Ez az én házam piszka, büszke lehetek, hogy érintkezésbe kerültem vele! Másrészt abban a tisztességben lehet részem, hogy megismerkedtem Önnel, és így megkérdezhetem: hogyan értette azt, hogy...

Az író védekezően maga elé tartotta mindkét tenyerét: – Az utcán nem csörtezem – mondta. – Inkább elköszönnék most. Amennyiben kérdezni szeretne tőlem valamit, megadhatom az e-mail címemet.

Dr. Noha a fejét rázta. Ő szóban jobb, mint írásban, ellentétben megsegítőjével, aki mindkét kifejezési formában elsőrangú.

Az író váratlanul megadta magát. – Hallgatom – mondta. Dr. Noha mélyet sóhajtott. – Egy gonoszkodó kollégája szerint sok rossz könyvet is írt, de még egyetlen rossz mondatot sem. Ön ezt a jellemzést paródiának nevezte. Mi indokolja ezt az elnevezést? Hiszen a paródia torzítottan utánoz valamely műalkotást, hogy nevetségessé tegye. Kollégája viszont semmit sem utánzott, csupán állí-

tott valamit az Ön írásainak egy részéről. Ez az állítás rosszindulatú csomagolása ellenére igazi elismerést is tartalmaz. Miért nevezte paródiának?

– Arra gondol – kérdezte az író –, hogy így akartam elvenni a bírálat életét? Ez esetben viszont arra is választ kellene találnia, hogy miért hoztam szóba kartársam véleményét. Hiszen így magam terjesztem ezt, sokkal hatékonyabban, mint ahogy erre ő képes volna.

– Pontosan ez lett volna a második kérdésem – válaszolta dr. Noha.

– Nos hát, barátom, azért idéztem ezt a mondatot, mert mint mondat tetszett nekem, és egy másik jó mondatra ösztönzött. Két egymásnak felelő jó mondat: tudja, mekkora ritkaság ez? Paródiának pedig azért mondtam, mert kollégám a maga bonmot-ját aránytalan túlzásba

csomagolta. Van még kérdése? Szívesen felelek, ha már így benne vagyunk.

– Látja – felelte Dr. Noha –, milyen szerencsém volt, hogy tócsába hasaltam. Igaz, most látom, elrepedt a nadrágom térdben, szutykos vagyok és didergek, másrészt viszont működés közben élvezhettem a szellemét. Milyen elegánsan szökken ki a pocsolóából! Erre én képtelen vagyok. Elnyúltam benne – látta? –, mint egy bivaly. Fogadjunk, hogy belázasodom, mire hazaérek.

– Akkor siessen – mondta az író. – Intett egy taxinak. – Van magánál pénz? Akkor jó. És máskor vigyázzon. Botlani tudni kell, kedves – hogy is hívják? – Dr. Noha. Otthon pedig igyon meg egy csupor forró rumos teát.